

List of publications / Ritaskrá Halldór Guðmundsson

Júní 2022

Books / Bækur (author or editor, höfundur eða ritstjóri)

Loksins, loksins: Vefarinn mikli og upphaf íslenskra nútímabókmennta, Reykjavík 1987

Halldór Stefánsson: Sögur, Heildarsafn sagna Halldórs ásamt æviágripi og ritaskrá, Reykjavík 1989

Íslensk bókmenntasaga III: Saga íslenskra bókmennta 1750-1918 (ritstjórn)

Halldór Laxness – Leben und Werk, á þýsku í samvinnu við Helmut Lugmayr, Göttingen 2002

Endurskoðuð útgáfa með myndum: *Halldór Laxness – Sein Leben*, Göttingen 2011

Halldór Laxness – ævisaga, Reykjavík 2004.

Norwegian: *Halldór Laxness – en biografi*, þýðing Silje Beite Løken og Ine Camille Bjørnsten, Oslo 2007

German: *Halldór Laxness – eine Biographie*, Deutsch von Helmut Lugmayr, München 2008

English: *The Islander – a Biography of Halldór Laxness*, translated by Philip Roughton, London 2008, republished 2023.

Swedish: *Halldór Laxness – en biografi*, þýðing Inge Knutsson, Stockholm 2008

Danish: *Halldór Laxness – en biografi*, þýðing Kim Lembek og Rolf Stavnen, Kaupmannahöfn 2010

Skáldalíf – Ofvitinn úr Suðursveit og skáldið á Skriðuklaustri, Reykjavík 2006

Wir sind alle Isländer, von Lust und Frust in der Krise zu sein, með Degi Gunnarssyni, München 2009

Dutch: *Wij zijn allemaal IJslanders*, þýðing Henriette van Weerd-Schellekens, Amsterdam 2009

Mamutschkas Lebensrezepte – Ich bin nicht verrückt, aber extravagant, München 2010

Íslensk útgáfa, talsvert aukin: *Mamúska – sagan um mína pólsku ömmu*, Reykjavík 2015

Skáldið og ástin – Halldór Laxness, bréf til Ingu, 1927-1939, Ritstjórn og skýringar ásamt Einari Laxness, Reykjavík 2011

Island – Insel aus Geschichten, Fotos Dagur Gunnarsson, übersetzt von Kristof Magnusson, Wiesbaden 2021

Íslensk útgáfa: *Sagnalandið: Bókmenntahringferð um Ísland*, Reykjavík 2021

Ensk útgáfa: *Land of Stories*, þýðing Steingrímur Teague, Reykjavík 2021

Im Schatten des Vulkans: eine literarische Reise ins Herz Islands, væntanleg, München 2024.

Essays and lectures / Ritgerðir og fyrirlestrar

- „Sjödægra, móðernisminn og syndafall Íslendinga“ (um Jóhannes úr Kötlum), *Svart á hvítu* 2/1978
- „Sálgreining og túlkunarfræði“, *Mímir* 27/1979
- „Glíma Lofts við Gússa“ (um Ólaf Jóhann Sigurðsson), *Svart á hvítu* 6/1980
- „Bókmenntir gegn gulri pressu – Um Günter Wallraff, Heinrich Böll og Axel Springer“, *TMM* 2/1981
- „Dýrkeyptur sigur mannlegrar skynsemi“ (um heimspeki Frankfurtskólans), *Ismar* 1990
- „Ideologikritik og tradition. Om Leo Löwenthals litteraturanalyser“, *Kultur og klasse* 49/1984
- „Hugsjón Goethes og túlkun hennar“, *TMM* 5/1982
- 36 merktar greinar í *Hugtök og heiti í bókmenntafræði*, ritstj. Jakob Benediktsson, Rvík 1983
- „Saga og form“, *TMM* 2/1983. Framhald: „Erindi áréttáð“ (svar til Gunnars Karlssonar), *TMM* 4/1983
- „Otto Weininger og Vínarborg um aldamótin 1900, hugleiðing um móðernisma“, *TMM* 3/1985
- „Pá vardagans okända vägar. Två nya isländska romanförfattare“ (Um Einar Má Guðmundsson og Einar Kárasón), *Bonniers Litterära Magasin* 5/1985
- „Sögumaður deyr“ (um Heinrich Böll), *TMM* 1/1986
- „Af rotnun leggur himneska angan. Frásagnarlist og gildismat í raunsæi Balzacs“, *TMM* 2/1987
- „Cirkusklovnens realisme“ (um Einar Má Guðmundsson) í *café existens* 38/1988
- „Í skuggsjám heilans himnar glitra“, um Grámósinn glóir eftir Thor Vilhjálmsson *TMM* 1/1988
- „Ólafur Jóhann Sigurðsson“, *TMM* 3/1988
- „Orðin og efinn“ (um bókmenntasögu), *TMM* 2/1989
- „Sagnfræðin og sérstaða skáldskaparins“, *Ný saga*, 4/1990
- „Íslendingasögur og skáldsagnagreining“, í *Skáldskaparmál*, Rvík 1990
- „Hamhleypur og samgenglar. Um tvífara í bókmenntum“, *TMM* 3/1990

- „Anden verdenskrig som tema i nordisk litteratur – forsøg på en litterær oversigt”, i *Andre världskriget som tema i nordisk litteratur*, Nordspråk 1990
- „En vingemands fortællinger – Om romanens situation i Island”, *Den blå port* 20/1991, íslensk gerð í *TMM* 3/1991 „Sagan blífur”, einnig á sænsku í *Ny tid*
- „Det modernes forsinkede gennembrud: embedsmandskræ med lorgnetter”, *Nordisk litteratur*, 1991
- „Skrýtnastur af öllu er maður sjálfur. Um minningasögur Halldórs Laxness”, *Halldórsstefna*, Stofnun Sigurðar Nordals 1993
- „Froskur stingur sér í tjörn” (um Roland Barthes), í *TMM* 2/1994
- „Glíman við Hamsun. Sjálfstætt fólk og gróður jarðar”, *TMM* 3/1996, Danish in *Kritik* 129/1997, French in *Atelier du Roman* 11/1997
- „Sjálfstætt fólk – átök alþjóðahyggju og þjóðernishyggju á millistríðsárunum í íslensku bókmenntalífi”, *Íslenska sögubingið*, ráðstefnurit I, 1997
- „Brot úr langri sögu”, *TMM* 1997, aukahefti vegna 60 ára afmælis Máls og menningar
- „Íslensk fræði og bókaútgáfa”, *Mímir* 1997
- „Ofar hverri kröfu – um fegurðarþrá í Fegurð himinsins”, *TMM* 2/1998, German in *Grosse nordische Erzähler des 20. Jahrhunderts*, Háskólinn í Erlangen 2004
- „Etterord” við Halldór Laxness: *Brekkukotskrønike*, Oslo 2000
- „Einsog þráin sem ég bar – um ástina í verkum Halldórs Laxness”, í *Ekkert orð er skrípi ef það stendur á réttum stað*, Hugvísindastofnun HÍ 2002
- Formáli að *Heimsljós* eftir Halldór Laxness, Reykjavík 2002
- „In Search of the most precious Pearl – on the Life and Works of Halldór Laxness”, í *Scandinavian Studies*, 2003. French: La perle la plus précieuse; traduit de l'anglais par Cyril de Pins, í

Halldór Laxness : le romancier d'une île et de deux mondes, París 2014

„Halldór í Hollywood – Kvikmyndahandritið Salka Valka birt í fyrsta sinn“, *TMM* 1/2004

„Aligrísir og kartöflumóðir“, ritdómur um *Hið fagra er satt* eftir Kristján Árnason, 2004 (Fréttablaðið)

„550 Sauðárkrókur“, ritdómur um *Rokland* eftir Hallgrím Helgason, 2005 (Fréttablaðið)

„Höfundur tregans“, ritdómur um *Sólskinshest* eftir Steinunni Sigurðardóttur, 2005 (Fréttablaðið)

„Gustur frá glæstri veröld“, ritdómur um *Höfuðlausn* eftir Ólaf Gunnarsson, 2005 (Fréttablaðið)

„Móðurtorrek“, ritdómur um *í fylgd með fullorðnum* eftir Steinunni Ólínu Þorsteinsdóttur, 2005 (Fréttablaðið)

„Úr Vonarstræti í Skuggasund“, ritdómur um *Draumalandið* eftir Andra Snæ Magnason, í Fréttblaðinu 10/4 2006

„Halldór og hommarnir — pælingar Halldórs Laxness í kynhneigð á þriðja áratugnum“, fyrirlestur haldinn við Háskóla Íslands 27. janúar 2006, í fyrirlestraröðinni „Kynhneigð—menning—saga“, sem Samtökin 78, félagsvísindadeild HÍ og fleiri stóðu að.

„Nordisk litteraturs landvindinger—13 års triumftog og de første faresignaler“, grein í *Nordisk litteratur* 2006 (einnig á ensku). Að hluta samstofna fyrirlestri sem fluttur var við háskólann í Gent 28. október 2006.

„Draumur vakinn af bókum—verk Halldórs Laxness á fjórða áratugnum“ í Guðmundur Andri Thorsson (ritstjóri): *Íslensk bókmenntasaga IV*, Rvík 2006

„Er ritsnilld þroskaröskun—um skrifskýki, Aspergerheilkenni og fleira“, fyrirlestur í fyrirlestraröðinni „Listir, menning, fötlun“ á vegum Rannsóknarsetur í fötlunarfræðum við Háskóla Íslands, 16. mars 2007.

Halldór Laxness: *Úrvalsbók*, HG valdi og ritaði formála og kynningartexta um hvert verk, Rvík 2007

„Milli Halldórs og Þórbergs—Pétur Gunnarsson á fremsta bekk íslenskra skálda“, fyrirlestur á Pétursþingi 17. maí 2007. Birt í Jón Karl

Helgason og Torfi H. Tulinius (ritstj.): *Af jarðarinnar hálfu—Ritgerðir í tilefni af sextugsafmæli Péturs Gunnarssonar*, Háskólaútgáfan 2008

Einar Kárason: *Úrvalsbók*, HG valdi og ritaði formála og kynningartexta um hvert verk, Rvík 2007

„Hárreytingar, fíngraíkveikjur og skruðgöngur í sólinni: Þórbergur, Hitler og Stalín”, spjall á Þórbergspingi 8. mars 2008

Ritþing, Thor Viljálmsson 2006, Einar Kárason 2008, Kristín Marja Baldursdóttir 2009, gefin út af Gerðubergi og til á stafrænu formi.

„Helgi Hálfðanarson”, *TMM* 1/2009.

„Rúsínukakan á Naustinu. Svipmyndir úr bókaútgáfu” í *Greppaminni—Rit til heiðurs Vésteini Ólasyni sjötugum*, Reykjavík 2009

„Hamsun, Laxness and Icelandic Literature”, í Peter Fjågesund (ritstj.): *Knut Hamsun Abroad*, Norvik Press, 2009.

„Ein Träumer auf der Insel des Realismus”, ræða til heiðurs Andra Snæ Magnasyni, haldin við afhendingu Kairos verðlaunanna í Hamburg, 28/2 2010

„Pankafækja um Gyrði”, í *Okkurgulur sandur*, tíu ritgerðir um skáldskap Gyrðis Elíassonar, ritstj. Magnús Sigurðsson, Akranes 2010

„Viðtöl, bréf og velktar myndir—um heimildir við ævisagnaritun”, erindi á málþingi til heiðurs Helgu Kress, 4/12 2010

„Hvad viser et gammelt foto—om breve, fotos og biografiskriverens vanskeligheder”, að stofni sama erindi og að ofan, flutt á málþingi hjá Norsk biografisk selskab í Osló, 1/4 2011

„Die Geschichte der norwegischen Könige und das Horn des Einhorns”, yfirlitsgrein um íslenskar bókmenntir í *Börsenblatt des deutschen Buchhandels—Buchmesse Spezial*, september 2011.

„Landnámsmenn”, ritdómur um ævisögu Gunnars Gunnarssonar eftir Jón Yngva Jóhannsson, *Skírnir*, vor 2012

„Guðmundur Páll Ólafsson: bókagerðarmaður”, *TMM* 3/2012

„Leipzig og berømthedens facetter“, í bókinni *Til Roy*, Oslo 2014

„Albert Daudistel: höfundur í útleið“, *TMM* 3/2016

„Leider bloss ein Realist – Salka Valka og alræðið“, í *Deutsch-isländische Beziehungen*, ritstj. Lena Rohrbach og Sebastian Kürschner, útg. Humboldt háskóli í Berlín, 2018

„En moderne mann“, essay om Halldór Laxness, *Bokmagasinet*, 17/11 2018

„Vegir ástarinnar – þegar Astrid Lindgren heimsótti Mál og menningu“, *TMM* 3/2018. Norsk útgáfa, endurbætt: „Kjærlighetens veier“, *Bokmagasinet*, 29/12 2018

„Dáið er allt án drauma – á aldarafmæli Barns náttúrunnar“, eftirmáli við Halldór Laxness: *Barn náttúrunnar*, 2019

„I flukt med historien“, essay om Gunnar Gunnarsson, *Bokmagasinet*, 4/1 2020

Sex greinar um staði á Íslandi sem tengjast bókmenntum okkar, birtar í *Klassekampen*, sumarið 2020

„Drømmelandet revisited. Samtale om bokmessen i Frankfurt 2019.“ Med Henrik Keyser Pedersen, Erika Fatland, Benedikt Jager og Nora Simonhjell, *Norsk litterær årbok*, Oslo 2020.

„Dyravörður hjá víðvarpinu – Halldór Laxness og ríkismiðillinn“. Birt á vef RÚV og flutt sem útvarpsþáttur í desember 2020.

„Harmleikur vinstrihreyfingarinnar“, um *Drauma og veruleika* eftir Kjartan Ólafsson, *TMM* 1/2021

„Séra Sigvaldi og sjálfgetna skáldsagan“, um *Sögusagnir* eftir Jón Karl Helgason, *Skírnir*, vor 2021

„Á verkstæði bókmenntanna“, 10 þættir um íslenskan bókmenntavettvang á síðustu tveim áratugum 20. aldar, RÚV jan-mars 2022.

„Samtal við Halldór Laxness“, *TMM* 2/2022

„Hljóðbók frá Hrappsey: Umbreytingaskeið í íslenskri bókaútgáfu“, *Skírnir* vor 2022.

„Eftirmáli riddaranna“, í Einar Már Guðmundsson: *Riddarar hringstigans*, Reykjavík 2022.

Auk þess sjónvarpsþáttur um Thor Vilhjálmsson, ásamt Einari Kárasyni, RÚV 1989. Þrjú sjónvarpsþættir um ævi og verk Halldórs Laxness (Með Þorgeiri Gunnarssyni, RÚV 1998), og fyrirlestrar um höfundinn og verk hans við háskóla í Vínarborg, Erlangen, Helsinki, Gent, Bonn, Köln, Winnipeg, Kaupmannahöfn, Utah, London og víðar, í Scandinavia House í New York og á bókamessunni í Gautaborg og víðar. Þess utan fjöldi blaðagreina um íslenskar bókmenntir, m.a. reglulega í norsku miðlunum *Bok 365* og *Bokmagasinet* 2020-2023.